

**Низомномаи
кафедраи муассисай таҳсилоти миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон**

1. Муқаррароти умумӣ

1. Низомномаи мазкур дар асоси талаботи қисми 3 моддаи 22 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ» ва Низомномаи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28.12.2006, №594 тасдиқ гардидааст, таҳия гардида минбаъд фаъолияти кафедраҳои муассисай таҳсилоти миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистонро муқарар менамояд.

2. Кафедра ҷузъи таркибии соҳтори муассисай таҳсилоти миёнаи касбӣ буда, дар байни донишҷӯён ва омӯзгорон корҳои таълимию тарбиявӣ, касбомӯзӣ ва илмию методиро ба роҳ мемонад.

3. Кафедра дар сурати мавҷуд будани на камтар аз 4 воҳиди кории барои кормандони илмию педагогӣ пешбинишуда, ки аз ин микдор на камтар аз 1 нафарашон номзад ва доктори илм бошанд, ташкил карда мешавад. Кафедраҳои маҳсуси соҳаи фарҳанг, тарбияи ҷисмонӣ ва забонҳои ҳориҷӣ (дар факултетҳои гайрифилологӣ) аз ин талабот истисно мебошанд.

4. Кафедра бо қарори Шӯрои олимони муассисай таҳсилоти миёнаи касбӣ ва дар асоси фармон (фармоиш)-и директори муассисай таълими таъсис дода мешавад.

2. Вазифаҳои кафедра

5. Ба зиммаи кафедра вазифаҳои зерин гузошта мешавад:

– ташкил ва гузаронидани машғулиятҳои лексионӣ, амалӣ, лабораторӣ ва дигар намуди машғулиятҳои таълими тибқи нақшаҳои таълимии муассисай таҳсилоти миёнаи касбӣ;

– роҳбарӣ ба корҳои таълимию истеҳсолӣ, таҷрибаомӯзӣ, курсӣ, лоиҳа ва корҳои дипломӣ, ҳамчунин корҳои мустақилонаи донишҷӯён, ташкил ва гузаронидани санчишу имтиҳони ҷорӣ;

– ташкил ва ба роҳ мондани корҳои тарбиявӣ дар байни донишҷӯён;

– мувофиқи тартиби муқарраргардида таҳия ва табъу нашри барномаҳои таълими оид ба фанҳои омӯхташаванд;

– пешниҳоди тақриз ва хулоса ба барномаҳои таълимие, ки аз тарафи кафедраҳои дигар омода гардидаанд;

– таҳияи китобҳои дарсӣ, дастурҳои таълими, дигар маводҳои методӣ, аёният ва хулосаҳои илмию методӣ барои нақшаҳои таълими ва таҳассусҳои нав;

– ба роҳ мондани корҳои илмию тадқиқотӣ дар асоси нақша;

– роҳбарӣ ба корҳои илмию тадқиқотии донишҷӯён;

– муҳокимаи корҳои илмию тадқиқотӣ ва татбиқи онҳо дар амалияи ҷамъиятий-истеҳсолӣ;

– ба нашр тавсия намудани маводҳои таълимии анҷомёфта;

- баррасии нақшаву барномаҳои инфиродии таълимӣ, илмӣ, методӣ ва корҳои тарбиявии устодон ва кормандони кафедра;
- омӯзиш, баррасӣ ва татбиқи таҷрибаи пешқадами омӯзгорони кафедра;
- дастгирий ва ёрии методӣ ба омӯзгорони ҷавон ва камтаҷриба дар роҳи такмил додани маҳорати педагогии онҳо;
- таҳия ва баррасии ҷорабиниҳо оид ба истифодаи маводҳои муосири таълимӣ ҳангоми машғулиятҳои амалӣ ва назариявӣ;
- тайёр намудани қадрҳои илмию педагогӣ;
- муҳокимаи рисолаҳои номзадӣ ва докторӣ, барои дифоъ пешниҳод намудани онҳо;
- бо супориши директори муассисаи таҳсилоти миёнаи қасбӣ муҳокима ва баррасии рисолаҳои номзадӣ ва доктории аз берун воридшаванда;
- барқарор намудани алоқа бо истеҳсолот ва татбиқи робитаи назария бо амалия;
- ташкили робитаи мунтазам бо ҳатмкунандагони муассисаи таҳсилоти миёнаи қасбӣ;
- ташвиқу тарғиби дастовардҳои илмии омӯзгорон ва кормандони кафедра, ташкил ва гузаронидани ҷорабиниҳо оид ба такмили ихтиноси устодон ва кормандон;
- ташкил, баррасӣ ва муҳокимаи дарсхои кушоди устодони кафедра;
- муҳокимаи матни лексияҳо дастуралӣҳои методии устодони кафедра ва тасдиқи онҳо.

6. Устодони кафедра бояд ҳар 5 сол як маротиба аз курсҳои такмили ихтинос, бозомӯзӣ ё коромӯзӣ гузаранд.

3. Роҳбарии кафедра

7. Кафедрато мудирро роҳбарӣ мекунад. Мудири кафедра аз ҷумлаи номзадҳо ва докторони илм ба тариқи овоздиҳии пинҳонӣ дар Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти миёнаи қасбӣ ба муддати 5 сол бо тариқи овоздиҳии пинҳони интихоб карда мешавад ва на зиёда аз ду муҳлат пайи ҳам метавонад интихоб шавад.

Ба таври истисно мудири кафедра аз зумраи устодони пуртаҷрибаи беунвони илмӣ ба муддати 5 сол ва на зиёда аз як муҳлат, ба тариқи овоздиҳии пинҳонӣ дар Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти миёнаи қасбӣ интихоб карда мешавад.

8. Интихоби мудири кафедра дар асоси озмун гузаронида мешавад.

Озмун аз тарафи муассисаи таҳсилоти миёнаи қасбӣ 1 моҳ пеш аз интихоби мудири кафедра дар саҳифаҳои васоити ахбори умум эълон интишор карда мешавад:

- дар озмун довталабон мутобики бандҳои 2 ва 4-и Низомномаи мазкур, мувоғиқ ба ихтинос иштирок карда метавонанд;

– ҳамон нафаре мудири кафедра ҳисобида мешавад, ки агар дар Шўрои олимони муассисай таҳсилоти миёнаи касбӣ ҳангоми овоздихӣ зиёда аз панҷоҳ фоизи овозҳои аъзои Шўрои олимонро гирад.

9. Мудири кафедра узви Шўрои олимони муассисай таҳсилоти миёнаи касбӣ мебошад.

10. Ба ҳайати кормандони кафедра, доктори илм, профессор-мушовир, номзади илм, дотсент, омӯзгор, омӯзгори калон, асистент, ходимони калон ва хурди илмӣ, докторант ва аспирант, муҳаққиқ-коромӯз ва кормандони таълимию ёрирасон (лаборант, лаборанти калон, мудири лаборатория, котиби кафедра) дохил мешаванд.

11. Ишғоли вазифаи мудири кафедра аз ҷониби ҳайати профессорону омӯзгорони кафедра дар муассисай таҳсилоти миёнаи касбӣ тибқи озмун, талаботи Низомномаи мазкур ва дар асоси шартномаи тарафайн тибқи қонунгузории ҷорӣ ба амал бароварда мешавад.

12. Фаъолияти ҳамасолаи мудири кафедра бо роҳи анкетагузаронӣ дар байни донишҷӯён ва устодону кормандони кафедра аз тарафи роҳбарияти муассисай таҳсилоти миёнаи касбӣ муайян карда мешавад.

13. Маҳдудияти синну солӣ ҳангоми интиҳоби мудири кафедраи муассисай таҳсилоти миёнаи касбӣ тибқи муқаррароти қонунгузории ҷумҳурӣ муайян карда мешавад.

4. Фаъолияти кафедра

14. Ба кафедраҳое, ки зиёда аз 20 нафар аъзо доранд, вазифаи муовини мудири кафедра иҷозат дода мешавад.

15. Барои роҳбарӣ ба кафедра дар сарбории мудири кафедра 50 соат ба нақша гирифта мешавад.

16. Иҷроқунандаи вазифаи мудири кафедра бо пешниҳоди декан дар асоси фармони директор мувақатан то 3 моҳ иҷозат дода мешавад.

17. Барои навиштани рисолаҳои номзадӣ, докторӣ, китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимию методӣ, омӯзгорони кафедра метавонанд, дар асоси қарори Шўрои олимони муассисай таълимӣ, ба муддати се моҳ, шаш моҳ ва як сол ба руҳсатии эҷодӣ тибқи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон бароянд.

18. Мудирони кафедраи муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ дар мавридҳои зерин бозхонд карда мешаванд:

– дар мавриди иҷро нагардидани вазифаҳое, ки банди 5-и Низомномаи кафедраи муассисай таҳсилоти миёнаи касбӣ муқаррар намудааст;

– дар муҳлатҳои муқарраргардида иҷро накардани талаботи шартномаи меҳнатӣ;

– ба таври манғӣ арзёбӣ гардидани фаъолияти мудири кафедра ҳангоми пешниҳоди ҳисботи солона;

– ҳангоми ба синни нафақа расидан;

– дар сурати бемор ва ношунаво шудан, инчунин гирифтори бемории фалаҷ гардидан ва дигар ҳолатҳое, ки Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

19. Кафедра бояд дар асоси нақшай корӣ ҳар моҳ бояд 1 маротибагӣ чаласа гузаронад.

21. Маҳдудияти синну солӣ ҳангоми интихоб ва аз вазифа озод намудани мудири кафедраи муассисаи таҳсилоти миёнаи касбӣ тибқи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъмини нафақаи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба амал бароварда мешавад.

22. Мудири кафедра баъди ба синни нафақа расидан, тибқи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сурати зан будан аз синни 58 ва мард аз синни 63 – солагӣ аз вазифа озод карда мешавад.

5. Феҳрасти ҳуҷҷатгузорӣ дар кафедра

23. Феҳрасти ҳуҷҷатгузорӣ дар кафедра ба тариқи зайл сурат мегирад:

1). Қарорҳо, фармонҳо, дастурҳо, санадҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти иҷроияи маҷаллии ҳокимиyaти давлатӣ дар алоҳидагӣ.

2). Фармонҳои директор ва супоришҳои муовинони он.

3). Қарорҳои Шӯрои олимон.

4). Суратчаласаҳои кафедра ва машваратҳои илмӣ.

5). Дастурҳои вазифавии кормандон.

6). Нақшашои кории кафедра.

7). Ҳуҷҷатҳои татбиқи корҳои илмӣ.

8). Ҳуҷҷатҳои такмили ихтисоси устодони кафедра.

9). Нақшашои инфириодӣ ва ҳисботи солонаи устодон.

10). Барномаҳои корӣ оид ба раванди таълим.

11). Ҳисботи солонаи кафедра.

12). Ҳисботи аспирантҳо.

13). Воҳидҳои корӣ ва тақсимоти соатҳои устодон.

14). Номгӯи мавзӯъҳои корҳои дипломии донишҷӯён.

15). Ҳуҷҷатҳо оид ба корҳои дипломӣ ва тақриз ба онҳо.

16). Номгӯи корҳои курсӣ ва санчишӣ.

17). Билетҳои имтиҳонӣ аз фанҳои таълимии кафедра.

18). Ҳуҷҷатҳои ҷамъияти илмии донишҷӯён.

19). Ҳуҷҷатҳо оид ба таъминоти моддию техникии ҷараёни таълим.

20). Тақризҳо ва хулосаҳои кафедра.

21). Низомномаҳо.

22). Нақша–ҷорабиниҳо.

23). Дафтари бақайдгирии иҷрои сарбории таълимӣ.

24). Дафтари бақайдгирии корҳои курсӣ ва санчишӣ.

25). Ҳуҷҷатҳои таҷрибаомӯзии таълимӣ ва истеҳсолӣ.

26). Дафтари бақайдгирии иштироки устодон ба дарсҳои ҳамдигар.

27). Дафтари бақайдгирии воситаҳои техникӣ дар ҷараёни таълим.

28). Ҷадвали навбатчигии устодон дар кафедра.

29). Ҷадвали қабули сабақгардонӣ.

30). Ҷадвали машваратҳои иловагӣ ва инфириодӣ.

- 31). Җадвали супоридани санчишу имтиҳонҳо, лоиҳаҳои курсӣ ва корҳои назоратӣ.
- 32). Ҳуҷҷатҳои бойгонишууда.
- 33). Санадҳо.
- 34). Аризаву баёнотҳо вобаста ба мазмун дар алоҳидагӣ.

7. Қисмати хотимавӣ

24. Кафедра бо қарори Шӯрои олимон ва дар асоси фармон (фармоиш)-и директори муассисаи таҳсилоти миёнаи касбӣ барҳам дода мешавад.